

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej zmieniające rozporządzenie w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Edukacji Narodowej w porozumieniu z Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Marzenna Drab - Podsekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu edyta.bakierzynska@men.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia: 8.02.2018 r.</p> <p>Źródło: upoważnienie zawarte w art. 30 ust. 5 pkt 1, art. 33 ust. 3 oraz art. 34 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2017 r. poz. 1189, z późn. zm.).</p> <p>Nr w wykazie prac: 142</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Na podstawie upoważnienia zawartego w art. 30 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy oraz po zasięgnięciu opinii Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, określa, w drodze rozporządzenia, corocznie wysokość minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego dla nauczycieli realizujących tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin, o którym mowa w art. 42 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela, oraz dla nauczycieli, których tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin ustala się na podstawie art. 42 ust. 7 tej ustawy, oraz sposób udokumentowania prawa do określonej stawki wynagrodzenia zasadniczego.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Zgodnie z art. 30 ust. 1 ustawy – Karta Nauczyciela wynagrodzenie zasadnicze jest składnikiem wynagrodzenia nauczycieli. W świetle art. 30 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela podstawą kształtowania średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego jest kwota bazowa, ustalana corocznie w ustawie budżetowej. Kwota bazowa, po odniesieniu jej do stałych wskaźników procentowych, określonych w art. 30 ust. 3 ww. ustawy, corocznie determinuje wysokość kwotową średnich wynagrodzeń nauczycielskich na poszczególnych stopniach awansu zawodowego.

Określona w art. 9 ust. 2 ustawy budżetowej na rok 2018 z dnia 11 stycznia 2018 r. (Dz. U. poz. 291) kwota bazowa dla nauczycieli od 1 kwietnia 2018 r. wzrośnie w stosunku do kwoty bazowej obowiązującej od 1 stycznia 2017 r. o 5,35% i wyniesie 2 900,20 zł. W związku z powyższym, od 1 kwietnia 2018 r. wzrośnie wysokość średnich wynagrodzeń nauczycieli.

Projektowane rozporządzenie wprowadza zmiany w zakresie wysokości kwot minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego dla nauczycieli, których wysokość zostanie podwyższona o 5,35% w stosunku do wysokości stawek obowiązujących od 1 stycznia 2017 r. Wzrost o 5,35% wynika ze wzrostu kwoty bazowej dla nauczycieli, ustalonej w ustawie budżetowej na rok 2018.

Wprowadzenie zmian podyktowane jest potrzebą zachowania dotychczasowej relacji wynagrodzenia zasadniczego do wynagrodzenia średniego. Minimalne stawki wynagrodzenia zasadniczego dla nauczycieli, zawarte w tabeli stanowiącej załącznik do rozporządzenia, zostały określone na poziomie wyższym o 5,35% w stosunku do stawek obowiązujących od 1 stycznia 2017 r.

Projekt rozporządzenia przewiduje również zmianę w tabeli stanowiącej załącznik do rozporządzenia, określającej wysokość minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego.

Zmiana polega na włączeniu dotychczasowego czwartego poziomu wykształcenia (*Pozostałe wykształcenie*) do poziomu trzeciego, który dotychczas dotyczył nauczycieli posiadających tytuł zawodowy licencjata (inżyniera) bez przygotowania pedagogicznego, dyplom ukończenia kolegium nauczycielskiego lub nauczycielskiego kolegium języków obcych. W efekcie zmiany do nauczycieli dotychczas objętych czwartym poziomem wykształcenia (*Pozostałe wykształcenie*) będą miały zastosowanie analogiczne minimalne stawki wynagrodzenia zasadniczego, jak do nauczycieli, których poziom wykształcenia dotychczas określał poziom trzeci.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

W większości krajów UE decyzje o wynagrodzeniach nauczycieli podejmowane są na szczeblu centralnym. W niektórych krajach istnieją systemy mieszane: centralny i lokalny. Przykładowo: Francja centralnie określa zasady finansowania oświaty i doboru odpowiedniej liczby pracowników.

W większości krajów OECD wynagrodzenia nauczycieli wzrastają wraz z poziomem edukacji, na którym uczą nauczyciele. Przykładowo: wynagrodzenie nauczyciela uczącego na poziomie średnim ogólnokształcącym (w Polsce liceum

ogólnokształcące) i z 15-letnim stażem pracy: w Belgii, Finlandii oraz na Węgrzech i Słowacji jest przynajmniej o 25% wyższe niż nauczyciela wychowania przedszkolnego z takim samym stażem pracy oraz typowymi kwalifikacjami.

W Polsce podstawowe wynagrodzenie nauczyciela uczącego w szkole ponadgimnazjalnej i nauczyciela wychowania przedszkolnego z takim samym stażem pracy oraz typowymi kwalifikacjami jest jednakowe. Wynagrodzenia nauczycieli (osiągających najwyższe wynagrodzenie przy typowych kwalifikacjach) są średnio o 65%, 70%, 70% oraz 69% wyższe od wynagrodzeń nauczycieli rozpoczynających pracę (przy typowych kwalifikacjach) odpowiednio na poziomach edukacji: przedszkolnej, podstawowej, gimnazjalnej oraz ogólnokształcącej ponadgimnazjalnej.

W 10 na 29 krajów z dostępnymi danymi, przeciętne roczne wynagrodzenia nauczycieli uczących w szkołach średnich ogólnokształcących (włączając w to dodatki) są przynajmniej o 10% wyższe niż pensje podstawowe tych samych nauczycieli z 15-letnim stażem pracy i typowymi kwalifikacjami.

W latach 2005–2015 wynagrodzenia ustawowe nauczycieli zmniejszyły się realnie w 1/3 krajów OECD z dostępnymi danymi. Spadek osiągnął ok. 10% w Anglii i Portugalii, natomiast do 28% w Grecji. Kryzys ekonomiczny w 2008 r. miał także bezpośredni wpływ na wynagrodzenia nauczycieli (zamrożenie lub ich obniżenie).

W Portugalii wynagrodzenia nauczycieli zależą od poziomu wykształcenia i lat doświadczenia zawodowego.

W Anglii wynagrodzenia są zróżnicowane ze względu na lokalne położenie. Nauczyciele mają kilkustopniową skalę poziomu wynagrodzeń, którą realizują podczas swojej ścieżki zawodowej.

W Estonii centralnie określa się minimalne (bazowe) stawki wynagrodzeń dla każdej z 4 grup nauczycieli (młody nauczyciel, nauczyciel, starszy nauczyciel, nauczyciel-metodyk). Stawki te są tylko podstawą wynagrodzenia, faktyczna jego wysokość ustalana jest na poziomie lokalnym i wynika z umowy z liderem szkolnym.

Źródło: OECD Indicators 2017

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Nauczyciele	ok. 590 tys. etatów	System Informacji Oświatowej (SIO), stan na 30.09.2017 r.	Zmiana (podwyższenie) wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego na poszczególnych stopniach awansu zawodowego

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia zostanie skierowany do zaopiniowania przez związki zawodowe zrzeszające nauczycieli, w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1881) i partnerów społecznych, tj. przez:

- 1) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 2) Forum Związków Zawodowych;
- 3) Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego;
- 4) Krajową Sekcję Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
- 5) Wolny Związek Zawodowy „Solidarność-Oświata”;
- 6) Związek Zawodowy Nauczycieli Średnich Szkół Leśnych w Polsce;
- 7) Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”;
- 8) Chrześcijański Związek Zawodowy „Solidarność im. ks. J. Popiełuszki”;
- 9) Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”;
- 10) Sekcję Oświaty KNSZZ „Solidarność 80”;
- 11) NSZZ Pracowników Schronisk dla Nieletnich i Zakładów Poprawczych;
- 12) Wolny Związek Zawodowy „Sierpień 80” Komisję Krajową;
- 13) Komisję Krajową Federacji Regionów i Komisji Zakładowych „Solidarność 80”;
- 14) Komisję Krajową NSZZ „Solidarność 80”;
- 15) Konfederację Związków Zawodowych Górnictwa w Polsce;
- 16) Związek Zakładów Doskonalenia Zawodowego;
- 17) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”;
- 18) Społeczne Towarzystwo Oświatowe;
- 19) Stowarzyszenie Oświatowców Polskich;
- 20) Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół Średnich;
- 21) Polskie Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół;

- 22) Radę Szkół Katolickich;
- 23) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty;
- 24) Konfederację Stowarzyszeń Nauczycielskich;
- 25) Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej;
- 26) Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym;
- 27) Federację Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT;
- 28) Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”;
- 29) Stowarzyszenie „Dobra Edukacja”;
- 30) Fundację „Semper Polonia”;
- 31) Fundację „Pomoc Polakom na Wschodzie”;
- 32) Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski;
- 33) Polski Związek Logopedów;
- 34) Międzynarodowy Zespół Placówek Oświatowych;
- 35) Business Centre Club – Związek Pracodawców;
- 36) Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”;
- 37) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
- 38) Związek Rzemiosła Polskiego.

Projekt rozporządzenia będzie skierowany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz Radę Dialogu Społecznego.

Projekt rozporządzenia wraz z uzasadnieniem i oceną skutków regulacji zostanie zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz Rządowego Centrum Legislacji w zakładce rządowy proces legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.).

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	66
budżet państwa	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	66
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem	-6	-6	-6	-6	-6	-6	-6	-6	-6	-6	-6	-6	-66
budżet państwa	-6	-6	-6	-6	-6	-6	-6	-6	-6	-6	-6	-6	-66
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													

Źródła finansowania	Część 30 budżetu państwa Oświata i Wychowanie. Środki na wynagrodzenia egzaminatorów są zabezpieczone i ujęte w części 30 budżetu państwa pozostającej w dyspozycji ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Rozporządzenie nie spowoduje skutków finansowych dla sektora finansów publicznych, z wyjątkiem części 30 budżetu państwa. Wynagrodzenie zasadnicze jest jednym z elementów wynagrodzenia średniego. Tak więc podwyższenie stawek wynagrodzenia zasadniczego jest regulacją dotyczącą składnika w strukturze wynagrodzeń nauczycieli przy zastosowaniu mechanizmu gwarantującego zachowanie dotychczasowych relacji pomiędzy składnikami wynagrodzenia średniego. Przyjęty mechanizm nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Projektowana zmiana stawek wynagrodzenia zasadniczego

wynika z ustalenia od dnia 1 kwietnia 2018 r. kwoty bazowej w wysokości 2 900,20 zł, determinującej średnie wynagrodzenia nauczycieli, na które środki, zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. poz. 2203), są zagwarantowane w dochodach jednostek samorządu terytorialnego, w tym m.in. w części oświatowej subwencji ogólnej. Subwencja oświatowa na rok 2018 została zwiększona o 1 169,8 mln zł, tj. o 2,79% w stosunku do roku ubiegłego. W kwocie subwencji oświatowej uwzględnione są również koszty innych zadań oświatowych niż wynagrodzenia nauczycieli. Wynagrodzenia nauczycieli stanowią ok. 80% kwoty subwencji. Składnikami wynagrodzenia średniego nauczycieli, zależnymi od wynagrodzenia zasadniczego, są:

- dodatek za wysługę lat
- wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe
- wynagrodzenie za godziny doraźnych zastępstw
- dodatek za uciążliwość pracy
- dodatkowe wynagrodzenie za pracę w porze nocnej
- nagrody jubileuszowe
- wynagrodzenie za pracę w dniu wolnym od pracy
- dodatkowe wynagrodzenie roczne
- zasiłek na zagospodarowanie
- odprawy emerytalno-rentowe
- odprawy z tytułu rozwiązania stosunku pracy.

Ponadto wypłata wyższego wynagrodzenia zasadniczego, które otrzymywać będą nauczyciele, których dotyczył dotychczasowy czwarty poziom wykształcenia, wpłynie korzystnie na uniknięcie sytuacji nieosiągnięcia przez nich wynagrodzenia równego płacy minimalnej, a co za tym idzie konieczności wypłaty przez jednostki samorządu terytorialnego wyrównania.

Zmiana wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego skutkuje zmianą wydatków związanych ze sprawdzaniem przez egzaminatorów prac pisemnych na egzaminie przeprowadzonym w ostatnim roku nauki w gimnazjum i na egzaminie maturalnym, których wysokość, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2017 r. poz. 2198, z późn. zm.), jest zależna od minimalnej stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela dyplomowanego. Wydatki, o których mowa powyżej, kształtują się na poziomie ok. 6 000 tys. zł. rocznie. Obecnie nie jest możliwe oszacowanie dokładnej liczby egzaminatorów, którzy będą uczestniczyli w poprawkowych sesjach sierpniowych egzaminu maturalnego, jak również liczby osób, które przystąpią do egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie, dlatego kalkulowana kwota może docelowo ulec zmianie. Środki na ten cel są zabezpieczone i ujęte w części 30 budżetu państwa pozostającej w dyspozycji ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Skutki w okresie 10 lat oszacowane są w warunkach roku 2018. Zależą one m.in. od poziomu wynagrodzeń, których wzrostu nie ma możliwości oszacowania na przestrzeni 10 kolejnych lat. Wynika to z planowanych zmian w zakresie wynagradzania nauczycieli. W kolejnych latach przewidywany jest wzrost wynagrodzeń nauczycieli, co determinować będzie wysokość kosztów związanych m.in. z wynagrodzeniem egzaminatorów.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							

	(dodaj/usuń)	
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	
	(dodaj/usuń)	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.	
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☒ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
Komentarz: Brak komentarza		
9. Wpływ na rynek pracy		
Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Brak wpływu projektowanej regulacji na wymienione obszary.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Planuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 kwietnia 2018 r.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Projekt rozporządzenia wprowadza zmiany minimalnych stawek wynagrodzeń zasadniczych nauczycieli w stosunku do obowiązujących. Nie przewiduje się wprowadzenia ewaluacji efektów oddziaływania proponowanej regulacji, jak i wprowadzania mierników badających ten efekt.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak załączników.		